

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT-EKSAMEN NOVEMBER 2018

		_	 O	-					
EKSAMENNOMMER									
Tyd: 3 uur						,	300 p	unte	

FKONOMIF

LEES ASSEBLIEF DIE VOLGENDE INSTRUKSIES NOUKEURIG DEUR

- 1. Hierdie vraestel bestaan uit 40 bladsye. Maak asseblief seker dat jou vraestel volledig is.
- 2. Lees die vrae noukeurig deur.
- 3. Alle vrae is **VERPLIGTEND**. Beantwoord die vrae soos volg: EEN verpligte vraag in AFDELING A; VIER verpligte vrae in AFDELING B; en EEN verpligte vraag in AFDELING C.
- 4. Beantwoord AL die vrae in die ruimtes wat op hierdie vraestel verskaf is.
- 5. Beantwoord vrae, waar moontlik, punt vir punt, maar in volsinne. 'n Sistematiese aanbieding van feite word vereis.
- 6. Dit is in jou eie belang om leesbaar te skryf en jou werk netjies aan te bied.
- 7. Nieprogrammeerbare sakrekenaars mag gebruik word.
- 8. Moet asseblief nie met 'n potlood **skryf** nie, aangesien werk in potlood nie nagesien sal word nie. Enige sketse of diagramme kan egter in potlood gedoen word.
- 9. Indien daar nie genoeg ruimte is vir u antwoord nie, is twee ekstra skoon bladsye (bladsy 39 en 40) aan die einde van die vraestel bygevoeg. Dui asseblief duidelik die vraagnommer van jou antwoord aan wanneer jy hierdie ekstra ruimte gebruik.

AFDELING A

VRAAG 1

Hierdie vraag is **verpligtend** en moet deur ALLE kandidate beantwoord word.

Kies die korrekte alternatief en trek 'n "X" in die blokkie wat met jou antwoord ooreenstem.

1.1	In die	e kringloopmodel is huishoudings aan die:	
	Α	aanbodkant van die faktormark en die vraagkant van die produkmark.	
	В	aanbodkant van die faktormark en die produkmark.	
	С	vraagkant van die faktormark en die produkmark.	
	D	vraagkant van die faktormark en die aanbodkant van die produkmark.	(2)
1.2	In die	e kringloopmodel sal BBP heel waarskynlik styg indien daar:	
	Α	'n afname in uitvoere was.	
	В	'n afname in staatsbesteding was.	
	С	'n styging in invoere was.	
	D	'n afname in besparing was.	(2)
1.3		er EEN van die volgende sal waarskynlik 'n styging in die waarde van onomie se vermenigvuldiger veroorsaak?	
	Α	'n Styging in die marginale geneigdheid om te spaar.	
	В	'n Styging in die basiese koers van inkomstebelasting in die ekonomie.	
	С	'n Afname in die marginale geneigdheid om in te voer.	
	D	'n Afname in belegging in die ekonomie.	(2)
1.4	Wat	is progressiewe belasting?	
	Α	Almal betaal dieselfde deel van sy of haar inkomste aan belasting.	
	В	Hoë verdieners betaal 'n groter deel van hul inkomste aan belasting.	
	С	Lae verdieners betaal 'n groter deel van hul inkomste aan belasting.	
	D	Pensioenarisse betaal 'n groter deel van hul inkomste aan belasting.	(2)

1.5	"Suid-Afrika se	Indeks van	Sakevertroue	het weer	gestyg."
-----	-----------------	------------	--------------	----------	----------

Die Indeks van Sakevertroue is 'n voorbeeld van 'n ... aanwyser.

Α	nalopende	
В	saamvallende	
С	leidende	
D	asimmetriese	(2)

1.6 Bestudeer Bron 1 en beantwoord die vraag wat volg.

Bron 1: Die prys van eiers

[Bron: <www.statssa.gov.za>]

Aangesien eiers 'n hoofbestanddeel in die bak van koeke is, gegrond op bostaande inligting,

Α	sal die vraagkromme vir koeke na links skuif.	
В	sal beide die vraag- en aanbodkrommes van koeke na regs skuif.	
С	sal die aanbodkromme van koeke na regs skuif.	
D	sal die aanbodkromme van koeke na links skuif.	(2)

1.7		r een van die volgende skep 'n aansporing vir firmas om besoed minder?	eling	
	Α	'n Styging in negatiewe eksternaliteite indien firmas meer produseer.		
	В	Die versuim van die regering om firmas wat besoedel, te belas.		
	С	Staatsubsidies wat aan firmas betaal word wat hul produksie verhoog.		
	D	'n Belasting wat op firmas gehef word wat besoedeling veroorsaak.		(2)
1.8	mark	andelsooreenkoms wat Suid-Afrikaners voorkeurtoegang tot die gee deur middel van laer tariewe of geen tariewe op sekere prod aan bekend as		
	Α	SADU		
	В	AGOA		
	С	EVV		
	D	CIVETS		(2)
1.9	Algeh	ele inkomste-ongelykheid kan gemeet word deur		
	Α	die verskil tussen BBP en BNI.		
	В	die Gini-koëffisiënt.		
	С	die groeikoers van reële BBP.		
	D	die bevolkingsaanwaskoers.		(2)
1.10	Watte	r een van die volgende lande is nie 'n lid van OPUL nie?		
	Α	Afghanistan		
	В	Iran		
	С	Irak		
	D	Venezuela		(2)

1.11		verwagse styging in Suid-Afrika se rentekoerse sal heel waarsl rsaak dat die geldeenheid appresieer weens	kynlik	
	Α	verhoogde invloei van warmgeld.		
	В	verhoogde uitvloei van warmgeld.		
	С	verhoogde lenery deur Suid-Afrikaanse verbruikers.		
	D	verhoogde belegging deur binnelandse firmas.		(3)
1.12	'n Ver	skil tussen 'n merieteproduk en 'n openbare produk is dat		
	Α	'n merieteproduk altyd deur die private sektor verskaf word terwyl 'n openbare produk altyd deur die openbare sektore verskaf word.		
	В	merietegoedere gepaard gaan met koste terwyl openbare goedere sonder koste vir die staat verskaf word.		
	С	merietegoedere nie volop beskikbaar is nie terwyl die voorraad van openbare goedere onbeperk is.		
	D	verbruik van merietegoedere die hoeveelheid wat vir ander beskikbaar is verminder, terwyl 'n individu se verbruik van suiwer openbare goedere nie 'n invloed het op die hoeveelheid wat aan ander beskikbaar is nie.		(3)
1.13		neer die prys van 'n produk van R3 tot R5 styg, daa eelheid wat gevra word van 60 tot 40."	l die	
	Die b	oogelastisiteitmetode sal aandui dat die pryselastisiteit		
	Α	(-) 0,5 is en dus is die produk onelasties.		
	В	(-) 0,8 is en dus is die produk onelasties.		
	С	(-) 0,8 is en dus is die produk minderwaardig.		
	D	(-) 0,5 is en dus is die produk minderwaardig.		(3)
1.14	Grens	snutleer is op watter een van die volgende aannames gegrond?		
	Α	Geen verandering in verbruiksaktiwiteite kan alle verbruikers beter daaraan toe maak sonder om ander slegter daaraan toe te maak nie.		
	В	Die bevrediging wat huishoudings uit die verbruik van 'n produk kry, neem af wanneer verbruik van daardie produk toeneem.		
	С	Die prys van 'n kommoditeit sal daal wanneer die aanbod van		
	D	daardie produk die vraag oorskry. Huishoudings het 'n deeglike begrip van hoe die ekonomie werk en leer vinnig uit koopfoute.		(3)

(3)

INACIOIN	IALL OLI	NON SERTI INAAT. ERON	IOIVIIL				_	Diaday 0 V	an to
1.15		er een van die volg krag deur 'n mono	•	rskynlik 'n ge	evolg va	an die r	nisbruik	van	
	Α	'n Wanaanwendi	ing van hulpb	oronne.					
	В	Positiewe ekster	naliteite in ve	erbruik.					
	С	Verhoogde mede	edinging tuss	en firmas.					
	D	Oorproduksie va	n merietegoe	edere.					(3)
1.16	Best	udeer Diagram 1 e	n beantwoor	d die vraag w	vat volg	J.			
	Diag	ram 1: Lande me	t die laagste	BBP per ca	pita in	2017			
		Suid-Sudan		221,91					
		Malawi		326,6	51				
		Burundi		343	,39				
	Sentra	al-Afrikaanse Republiek			399,79				
		Madagaskar			412,17				
				[E	3ron: <h< td=""><td>ttps://ww</td><td>w.statista</td><td>.com>]</td><td></td></h<>	ttps://ww	w.statista	.com>]	
	Van	die vyf lande wat h	ierbo gelys is	S					
	Α	sal die Menslike	-ontwikkeling	sindeks naby	/ aan 1	wees.			
	В	is die Verbruiker	sprysindeks	geneig om la	er te w	ees.			
	С	is landbou genei	ig om 'n grote	er deel van di	ie BBP	te prod	duseer.		

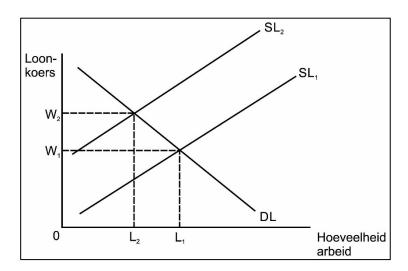
is hoë-inkomstehuishoudings geneig om 'n kleiner deel van die BBP te verbruik.

D

(3)

1.17 Bestudeer Grafiek 1 en beantwoord die vraag wat volg.

Grafiek 1: Arbeidsmark

In die arbeidsmark wat hierbo vertoon word, kon die skuif van die aanbodkromme van SL1 na SL2 veroorsaak gewees het deur:

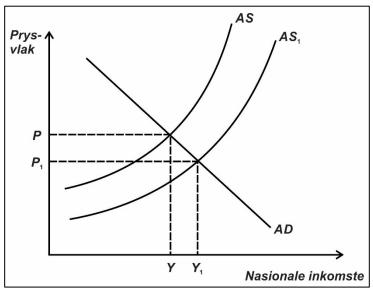
A	'n toename in emigrasie.	
В	'n styging in arbeidsproduktiwiteit.	
С	'n daling in die prys van kapitaal.	
D	die deregulasie van die arbeidsmark.	(3)

1.18 Alle ander dinge synde gelyk, watter van die volgende, A, B, C of D, sal heel waarskynlik tot verslegting in Suid-Afrika se lopende rekening op die betalingsbalans wees?

	SA inflasiekoers	Waarde van die rand	
Α	Verhoog	Verlaag	
В	Verlaag	Verhoog	
С	Verhoog	Verhoog	
D	Verlaag	Verlaag	

1.19 Bestudeer Grafiek 2 en beantwoord die vraag wat volg.

Grafiek 2: Totale vraag en totale aanbod

[Bron: <http://revisionguru.co.uk/>]

Die styging in BBP (nasionale inkomste) is as gevolg van ...

			50 pun	te
	D	Banke sal meer by sentrale banke moet leen.		(3)
	С	Bankuitlening aan besighede en verbruikers sal daal.		
	В	Bankwinste sal styg.		
	Α	Bankuitlening aan besighede en verbruikers sal styg.		
		n die SARB vereis dat handelsbanke hierdie deposito's verhoor r een van die volgende waarskynlik plaasvind?	og, sal	
1.20		Suid-Afrikaanse Reserwebank (SARB) vereis dat handels webatedeposito's by die sentrale bank hou.	sbanke	
	D	verhoogde standaarde van omgewingsbeskerming.		(3)
	С	verhoogde onderwysvlakke onder werkers.		
	В	verhoogde prys van grondstowwe.		
	Α	verhoogde verbruikersvertroue.		

AFDELING B

Beantwoord al die vrae in hierdie afdeling.

VRAAG 2 MAKRO-EKONOMIE

2.1 Bestudeer Tabel 1 hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

Tabel 1: Nasionale rekening se syfers vir 2015 en 2016 teen konstante pryse

Item	2015 R miljoen	2016 R miljoen
Finale verbruiksbesteding deur huishoudings	2 465 806	Α
Finale verbruiksbesteding deur die algemene regering	619 183	631 791
Bruto kapitaalvorming	651 781	603 024
В	-38	− 5 550
Bruto Binnelandse Besteding	3 117 587	3 096 830
Uitvoer van goedere en dienste	911 366	С
D	965 814	930 513
Bruto Binnelandse Produk	3 063 101	3 071 658

[Bron: SARB-kwartaalbulletin]

Watter metode om die nasionale rekenings te bereken, word in Tabel 1 gebruik?	
	(2
Noem of bereken A tot D. Jy hoef nie jou berekenings te wys nie.	
	(4)
	Noem of bereken A tot D. Jy hoef nie jou berekenings te wys nie.

2.2.1	Verduidelik kortliks die betekenis van bostaande stelling.
	mige ekonome raam Suid-Afrikaanse verbruikers se marginale gdheid om te verbruik op 0,5."
	Binnelandse Besteding in 2015 en 2016 meer is as sy Bruto Binnelandse Produk? Motiveer jou antwoord.
2.1.4	Moet die Suid-Afrikaanse ekonomie bekommerd wees dat sy Bruto

2.2.2	Gebruik bostaande inligting en bereken die totale styging in nasionale inkomste indien daar 'n R30 miljoen styging in belegging was. Toon al die berekenings.
- " - .	
	d-Afrikaanse vervaardigingsvlakke word sterk deur die elkoers beïnvloed."
2.3.1	Beskryf die ekonomiese term "wisselkoers".
2.3.2	Verduidelik kortliks hoekom die appresiasie van die rand (ZAR) goeie nuus vir sommige Suid-Afrikaanse vervaardigers kan wees en slegte nuus vir ander Suid-Afrikaanse vervaardigers.
	·

2.3.3 Verduidelik die uitwerking wat die faktore wat hieronder gelys is waarskynlik op die wisselkoers sal hê.

Tabel 2

	Faktor	Vraag of aanbod van rand (ZAR) beïnvloed?	Toename of afname in aanbod van of vraag na rand (ZAR)?	Uitwerking op die wisselkoers: appresiasie of depresiasie van die rand (ZAR)?
(a)	'n Toename in internasionale toeriste wat Suid-Afrika besoek			
(b)	'n Groot, aanhoudende tekort op die lopende rekening			
(c)	Politieke onstabiliteit en swak ekonomiese prestasie in Suid-Afrika			

(9)

2.4	"Die lar	nd het	uit	'n	resessie	gekom	en	Suid-Afrika	se	BBP	het
	welkome	e verbe	eterin	gs	ervaar"						

2.4.1	Omskryf die ekonomiese term "resessie".

(2)

2.4.2	Bespreek hoe monetêre beleid en fiskale beleid in 'n ekonomie gebruik kan word om te help om ekonomiese aktiwiteit te stimuleer.								
	,								

(12) **[50]**

VRAAG 3 MIKRO-EKONOMIE

3.1 Onderskei tussen die kenmerke van volmaakte mededinging en monopolie deur Tabel 3 te voltooi.

Tabel 3: Markstruktuur

		Volmaakte mededinging	Monopolie
3.1.1	Aantal produsente		
	(verkopers in die mark)		
3.1.2	Tipe/Aard van goedere wat		
	vir verbruikers beskikbaar is		
3.1.3	Het die firmas beheer oor		
	hul eie pryse?		
3.1.4	Is toetredehindernisse nul,		
	laag of hoog?		
3.1.5	Tipe wins op die lang duur		

(10)

	ak."					- 100				dedinging
Gee [·]	TWEE	redes	s hoek	om h	ierdie	stellin	g waa	r is.		

(4)

(4)

3.3 Bestudeer Tabel 4 en beantwoord die vrae wat volg.

Onderstaande tabel toon kruiselingse pryselastisiteit tussen produkte.

Tabel 4: Elastisiteit

1			Effek op die		
			Vraag na A	Vraag na B	Vraag na C
Vera	ndering in die:	n.v.t.	+ 0,7	- 1,4	
3.3.1	Omskryf die eko	onomiese terr	n "kruiselings	e elastisiteit v	an vraag".
3.3.2	Gebruik 'n voo		kortliks die n produk A e		
	indien die prys	van produk A	verander.		o voradiaciik,
		van produk A	verander.		- voradiaciii,
		van produk A	verander.		- Voradiaciiik,
		van produk A	verander.		- Voludiaciiik,

produk A is.		
_		

- 3.3.4 Bespreek breedvoerig, met behulp van voorbeelde, die volgende faktore en hoe hulle die pryselastisiteit van vraag beïnvloed:
 - die verskeidenheid en beskikbaarheid van plaasvervangers
 - die tydperk

•	gewoontevormende produkte
-	
-	
-	

3.4

Bespreek wat die re	c TWEE oo egering oor	orsake va elkeen ka	n markn an doen.	nislukking	en be	spreek in	hooftrekl

"In sekere markte kan die prysmeganisme misluk om hulpbronne

VRAAG 4 AKTUELE EKONOMIESE KWESSIES

4.1 Bestudeer die volgende inligting in Bron 2 en beantwoord die vrae wat volg.

Bron 2

		Proje	ksies			Proje	ksies
	2016	2017	2018		2016	2017	2018
Wêrelduitset	3.2	3.6	3,7	Verenigde State	1,5	2,2	2,3
Gevorderde Ekonomieë	1,7	2,2	2,0	Euro-gebied	1,8	2,1	1,9
Ontluikende Mark en	1,7	2,2	2,0	Japan	1,0	1,5	0,7
Ontwikkelende	4.3	4,6	4,9	Verenigde Koninkry	k 1,8	1,7	1,5
Ekonomieë		-,-	.,,	Brasilië	-3,6	0,7	1,5
				China	6,7	6,8	6,5
				Indië	7,1	6,7	7,4
IMF, Wêreld-Ekonomiese Vooruits	sigte, Okto	ber 2017		Rusland	-0,2	1,8	1,6
www.imf.org/so	cial			Nigerië	-1,6	0,8	1,9
fb.com/IMF				Suid-Afrika	0,3	0,7	1,1

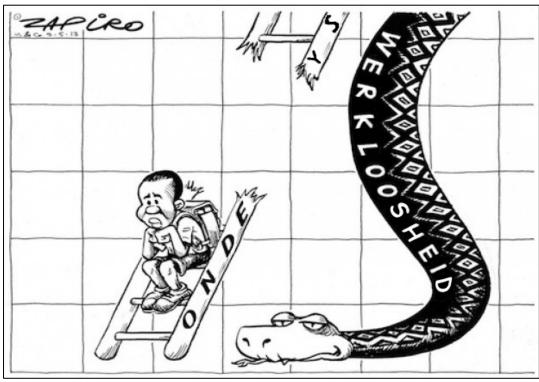
[Bron: <https://www.imf.org>]

4.1.1	Identifiseer TWEE gevorderde ekonomieë in bostaande inligting.
4.1.2	Identifiseer TWEE ontluikende ekonomieë in bostaande inligting.
kan	uidelik kortliks wat die aanwysers hieronder meet en hoe hulle gebruik word om die prestasie van die ekonomie te meet. BBP per capita

1.2.2	Gini-koëffisiënt	
2.3	MOI	
2.4	Onder vyf-sterfte	

4.4 Bestudeer Spotprent 1 en beantwoord die vrae wat volg.

Spotprent 1

[Bron: <https://www.zapiro.com/130509mg>]

.4.1	Verduidelik kortliks die verband tussen die TWEE kwessies in die spotprent en evalueer hoe hulle die ekonomiese groei van die Suid-Afrikaanse ekonomie inperk.

	word om plaaslike werkloosheid te verminder.
	'n binnelandse vraag-geleide herstel, is Japan besig om delik vordering te maak om uit 20 jaar van deflasie te kom."
1.5.1	Omskryf die ekonomiese term "deflasie".

4.5.2	Verduidelik ekonomie k		redes	hoekom	deflasie	skadelik	vir	'n
								<u> </u>
								_
								_
								- -
								_

5.3	Gebruik 'n diagram en 'n verduideliking om te illustreer hoe 'n "binnelandse vraag-geleide herstel" totale vraag (TV) kan beïnvloed	
	en hoe dit die ewewigsvlak van uitset en pryse kan beïnvloed.	

VRAAG 5 GEMENGDE VRAE

.1	Verdu	idelik kortliks die volgende begrippe:
	5.1.1	Oop ekonomie
	5.1.2	Leidende ekonomiese aanwysers
	5.1.3	Vry swewende wisselkoersstelsel
	5.1.4	Vakbonde
	5.1.5	Hiperinflasie

5.2.2 In watter markstruktuur vind samespanning plaas? ——————————————————————————————————	521	Verduidelik kortliks die ekonomiese term "samespanning".
5.2.2 In watter markstruktuur vind samespanning plaas? 5.2.3 Watter organisasie in Suid-Afrika ondersoek nie-mededingende gedrag? 6.2.4 Ontleed kortliks TWEE redes hoekom prysvasstelling negatief vir die ekonomie is.	J.Z. I	verduidelik kortiiks die ekonomiese term samespanning.
5.2.2 In watter markstruktuur vind samespanning plaas? 5.2.3 Watter organisasie in Suid-Afrika ondersoek nie-mededingende gedrag? 5.2.4 Ontleed kortliks TWEE redes hoekom prysvasstelling negatief vir die ekonomie is.		
5.2.2 In watter markstruktuur vind samespanning plaas? 5.2.3 Watter organisasie in Suid-Afrika ondersoek nie-mededingende gedrag? 5.2.4 Ontleed kortliks TWEE redes hoekom prysvasstelling negatief vir die ekonomie is.		
5.2.2 In watter markstruktuur vind samespanning plaas? 5.2.3 Watter organisasie in Suid-Afrika ondersoek nie-mededingende gedrag? 5.2.4 Ontleed kortliks TWEE redes hoekom prysvasstelling negatief vir die ekonomie is.		
5.2.2 In watter markstruktuur vind samespanning plaas? 5.2.3 Watter organisasie in Suid-Afrika ondersoek nie-mededingende gedrag? 5.2.4 Ontleed kortliks TWEE redes hoekom prysvasstelling negatief vir die ekonomie is.		
5.2.2 In watter markstruktuur vind samespanning plaas? 5.2.3 Watter organisasie in Suid-Afrika ondersoek nie-mededingende gedrag? 5.2.4 Ontleed kortliks TWEE redes hoekom prysvasstelling negatief vir die ekonomie is.		
5.2.3 Watter organisasie in Suid-Afrika ondersoek nie-mededingende gedrag? 5.2.4 Ontleed kortliks TWEE redes hoekom prysvasstelling negatief vir die ekonomie is.		
5.2.3 Watter organisasie in Suid-Afrika ondersoek nie-mededingende gedrag? 5.2.4 Ontleed kortliks TWEE redes hoekom prysvasstelling negatief vir die ekonomie is.	5.2.2	In watter markstruktuur vind samespanning plaas?
5.2.3 Watter organisasie in Suid-Afrika ondersoek nie-mededingende gedrag? 5.2.4 Ontleed kortliks TWEE redes hoekom prysvasstelling negatief vir die ekonomie is.		
5.2.3 Watter organisasie in Suid-Afrika ondersoek nie-mededingende gedrag? 5.2.4 Ontleed kortliks TWEE redes hoekom prysvasstelling negatief vir die ekonomie is.		
5.2.3 Watter organisasie in Suid-Afrika ondersoek nie-mededingende gedrag? 5.2.4 Ontleed kortliks TWEE redes hoekom prysvasstelling negatief vir die ekonomie is.		
5.2.3 Watter organisasie in Suid-Afrika ondersoek nie-mededingende gedrag? 5.2.4 Ontleed kortliks TWEE redes hoekom prysvasstelling negatief vir die ekonomie is.		
5.2.3 Watter organisasie in Suid-Afrika ondersoek nie-mededingende gedrag? 5.2.4 Ontleed kortliks TWEE redes hoekom prysvasstelling negatief vir die ekonomie is.		
5.2.4 Ontleed kortliks TWEE redes hoekom prysvasstelling negatief vir die ekonomie is.		
5.2.4 Ontleed kortliks TWEE redes hoekom prysvasstelling negatief vir die ekonomie is.	5.2.3	
5.2.4 Ontleed kortliks TWEE redes hoekom prysvasstelling negatief vir die ekonomie is.	5.2.3	
5.2.4 Ontleed kortliks TWEE redes hoekom prysvasstelling negatief vir die ekonomie is.	5.2.3	
5.2.4 Ontleed kortliks TWEE redes hoekom prysvasstelling negatief vir die ekonomie is.	5.2.3	
5.2.4 Ontleed kortliks TWEE redes hoekom prysvasstelling negatief vir die ekonomie is.	5.2.3	
5.2.4 Ontleed kortliks TWEE redes hoekom prysvasstelling negatief vir die ekonomie is.	5.2.3	
5.2.4 Ontleed kortliks TWEE redes hoekom prysvasstelling negatief vir die ekonomie is.	5.2.3	
ekonomie is.	5.2.3	
	5.2.3	gedrag?
		gedrag?
		Ontleed kortliks TWEE redes hoekom prysvasstelling negatief vir die
		Ontleed kortliks TWEE redes hoekom prysvasstelling negatief vir die
		Ontleed kortliks TWEE redes hoekom prysvasstelling negatief vir die
		Ontleed kortliks TWEE redes hoekom prysvasstelling negatief vir die
		Ontleed kortliks TWEE redes hoekom prysvasstelling negatief vir die ekonomie is.
		Ontleed kortliks TWEE redes hoekom prysvasstelling negatief vir die ekonomie is.
		Ontleed kortliks TWEE redes hoekom prysvasstelling negatief vir die ekonomie is.
		Ontleed kortliks TWEE redes hoekom prysvasstelling negatief vir die ekonomie is.
		Ontleed kortliks TWEE redes hoekom prysvasstelling negatief vir die ekonomie is.
		Ontleed kortliks TWEE redes hoekom prysvasstelling negatief vir die ekonomie is.

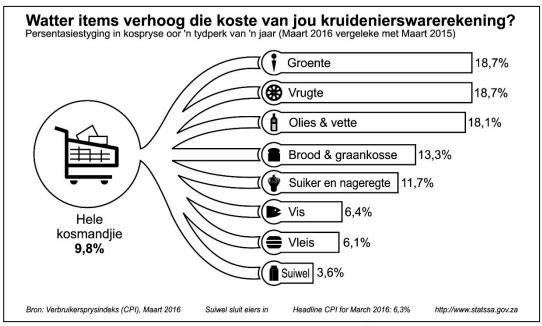
5.3

5 2 1	Waarvoor staan die akroniem COSATU?
).J. I	Waarvoor Staarr die aktorilerif COSATO!
5.3.2	Met verwysing na die stelling hierbo, bespreek TWEE voordele en TWEE nadele om BTW te verhoog.

5.4 Bestudeer Bron 3 en onderstaande stelling om die vrae wat volg te beantwoord.

Bron 3

"Die VPI weerspieël nie die armes se pyn nie."

[Bron: <www.statssa.gov.za>]

Wat is die inflasieteikenpersentasie in Suid-Afrika?	(
	Wat is die inflasieteikenpersentasie in Suid-Afrika?

5.4.3	Verduidelik kortliks hoe die VPI bereken word en hoekom hierdie berekening "nie die armes se pyn weerspieël nie".	
		4

200 punte

AFDELING C

VRAAG 6 DATARESPONS

Bestudeer die volgende inligting en beantwoord die vrae wat volg.

Vraag 6.1 is op Spotprent 2 en Bron 4 gegrond.

Spotprent 2

[Bron: http://www.zapiro.com>]

Bron 4

Radikale ekonomiese transformasie

Die media het aangekondig dat radikale ekonomiese transformasie beteken om die Grondwet te verander om die regering in staat te stel om grond sonder vergoeding te onteien. Dit, saam met 'n besluit wat vir die nasionalisering van die Suid-Afrikaanse Reserwebank vra, en een wat by die regering op 'n spoedige implementering van gratis hoër onderwys vir kinders van arm families aandring, is algemeen aangehaal as bewys dat die ANC ekonomiese radikalisme omhels.

[Aangepas uit: https://www.biznews.com/thought-leaders/2018/01/10/decoding-anc-radical-resolutions/

0.1.1	Beskryf die ekonomiese term "rommelstatus".
6.1.2	Met verwysing na Bron 4, identifiseer die DRIE hoofgebiede wat die fokus van radikale ekonomiese transformasie is.
6.1.3	Verduidelik TWEE ekonomiese uitdagings waarvoor 'n land te staan kom wat rommelstatus het.

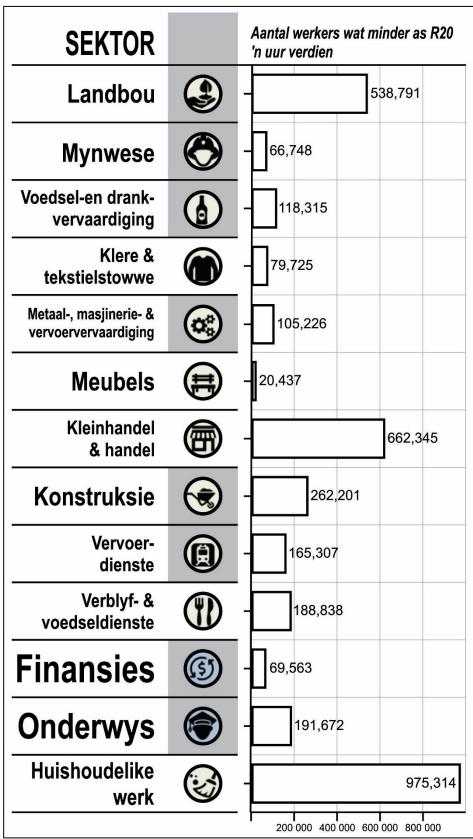
IEB Copyright © 2018

radikale ekor			
			_

Vraag 6.2 is op Bron 5 en Bron 6 gegrond.

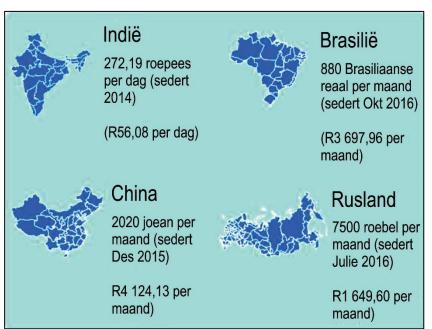
Bron 5

"Dit is amptelik: nasionale minimum loon is op R20 'n uur vasgestel, wat R3 500 per maand beteken, vanaf Mei 2018."

[Bron: <www.nationalminimumwage.co.za>]

Bron 6: Minimum Ione van ander BRICS-lande

[Bron: <www.fin24.com/Economy/Labour/infographic-how-sa-minimum-wage-stacks-up>]

6.2	2.1 Omskryf die ekonomiese term "minimum loon".
6.2	2.2 Met verwysing na Bron 5, identifiseer die DRIE sektore wat die hoogste aantal werkers het wat minder as R20 per uur verdien.

(8)

3.2.3	Met verwysing na Bron 5, verduidelik kortliks hoekom daar so 'n verskil is in die aantal werkers wat minder as die minimum loon in sommige sektore verdien in vergelyking met ander.
3.2.4	Evalueer die mate waarin 'n styging in die minimum loon in Suid-Afrika tot 'n verergering van Suid-Afrika se betalingsbalansposisie sal lei.

	n werkloosh			

Totaal: 300 punte

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT: EKONOMIE	Bladsy 40 van 40